

«КЕЛІСЕМІН»

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігі
Техникалық және кәсіптік білім
департаментінің директоры
Ә. Ғ. Мұханбетов

« 06 » 2025 ж.

«БЕКІТЕМІН»

ҚР ҒЖБМ «Үлгілік тестілеу
орталығы» ҰЖК РМК директоры
Б. С. Абдрасилов
2025 ж.

**«Ұйғыр тілі» пәні бойынша
Педагогтердің білімін бағалауға арналған
тест спецификациясы
(2025 жылдан бастап қолдану үшін)**

- 1. Мақсаты:** Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді аттестаттау барысында Педагогтердің білімін бағалауға арналған тест тапсырмаларын әзірлеу.
- 2. Міндеті:** Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.
- 3. Мазмұны:** «01140600 - Негізгі орта білім берудегі тіл мен әдебиетті оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы, 4S01140603 - Ұйғыр тілі мен әдебиеті мұғалімі біліктілігіне арналған «Ұйғыр тілі» пәні бойынша педагогтерді аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Ұйғыр тилинің тарихи	01	Қедимий уйғур тили, кона уйғур тили тарихи вә алаһидиликлири
02	Ұйғыр тилинің фонетикиси	02	Фонетикиниң тармақлири, аспекти, бөлүниши
03	Ұйғыр тилинің лексикологияси	03	Сөз вә униң мәнаси, Уйғур тилинің фразеологияси, уйғур тилинің луғәтчилиги
04	Ұйғыр тилинің морфемикиси	04	Морфемиларниң түрлири
05	Ұйғыр тилинің сөз ясими	05	Сөз ясам бирликлири, Сөз ясам усуллири, Сөз түркүмлириниң ясилиши
06	Ұйғыр тилинің морфологияси	06	Сөзләрниң грамматикилиқ мәнаси, шәкли вә категорияси
07	Ұйғыр тилинің синтаксиси	07	Синтаксислиқ бағлинишниң түрлири Жүмлә вә униң түрлири вә бөләклири
08	Ұйғыр тилинің диалектлири	08	Һазирқи заман уйғур тилинің диалектлириниң айриш өлчәмлири
09	Ұйғыр тилинің тиниш бөлгүлири	09	Тиниш бөлгүлириниң түрлири вә қоллиниши
10	Ұйғыр тилинің стилистикиси	10	Стилистика вә стиль түрлири. Бәдий тил васитилири

11	Уйғур тилиниң нутук этикети	11	Натиклар тарихидин, нутукниң қурулиши. Саламлишиш. Хошлишиш. Тәбрикләш вә башқилар
12	Уйғур тилиниң йеңичә оқутуш	12	Оқутушниң йәттә модули Жәмлигүчи вә келиплаштурғучи баһалаш. ҚМР, ОМР
Мәтин бойичә тапшурмилар (мәтин, кәштә, графика, статистикилик әхбаратлар, сүрәтләр в.б)			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Уйғур тилиниң тарихи. Қедимий уйғур тили, қона уйғур тили тарихи вә алаһидиликлири

Уйғур тилиниң фонетикиси. Фонетикиниң тармақлири, аспекти, бөлүниши

Уйғур тилиниң лексикологияси. Сөз вә униң мәнаси,

Уйғур тилиниң фразеологияси, уйғур тилиниң лүғәтчилиги

Уйғур тилиниң морфемикиси. Морфемиларниң түрлири

Уйғур тилиниң сөз ясами. Сөз ясам бирликлири, Сөз ясам усуллири,

Сөз түркүмлириниң ясилиши.

Уйғур тилиниң морфологияси. Сөзләрниң грамматикилик мәнаси, шәкли вә категорияси

Уйғур тилиниң синтаксиси. Синтаксислиқ бағлинишниң түрлири

Жүмлә вә униң түрлири вә бөләклири.

Уйғур тилиниң диалектлири. Һазирқи заман уйғур тилиниң диалектлириниң айриш өлчәмлири

Уйғур тилиниң тиниш бәлгүлири. Тиниш бәлгүлириниң түрлири вә қоллиниши

Уйғур тилиниң стилистикиси. Стилистика вә стиль түрлири. Бәдий тил васитилири

Уйғур тилиниң нутук этикети. Натиклар тарихидин, нутукниң қурулиши. Саламлишиш. Хошлишиш. Тәбрикләш вә башқилар

Уйғур тилини йеңичә оқутуш: оқутушниң йәттә модули. Жәмлигүчи вә келиплаштурғучи баһалаш. ҚМР, ОМР хизмити.

5. Тесттиң бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмасын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындау ұзақтығы орташа – 1-1,6 минут.

8. Бағалау: Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға 0 балл алады.

9. Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Арзиев Р. «Уйғур тили» А.2019

- 2.Б.эршидинов, П.Сабитова, Р.Исмаилов «Уйғур әдәбияти хрестоматия» А.2014
3. А.Қайдаров,Р.Арзиев, «Уйғур тили 9-синип» А.2009